

BÖLÜM 6

CEMDET NASR TAŞ KAPLARI VE SERAMİĞİ

Uruk çağının sonuna doğru ve Erhanedanlar Çağı'nın başında, arkeolojik malzeme arasında, silindir mühürlerden sonra taş kaplar tasvir sanatı için en önemli kaynaktır.

Klorit Kap, Y.:5.9; Çap: 7.7 cm. Geç-Uruk Cemdet Nasr Berlin, Staatliche Museum

Klorit, özellikle kap yapımında da kullanılan ve Mezopotamya'ya ithal edilen bir taş türüdür.

A

B

Cemdet Nasr-Erhanedan I
M.Ö.3000-2650

Kireçtaşı

A) Y.: 12,7; G.: 7.9 cm

BM

B) Y.: 15,2; G.: 12.6 cm

OI University of Chicago

Bu eserler, Cemdet Nasr-Erhanedan I dönemi içinde değerlendirilirler. Cemdet Nasr'dan Erhanedan I'e kültürel evamlılığı için güzel örneklerdir. Bu dönem için olağanüstü keykeltraşi kalitesi sergilerler.

EĞİTİM AMAÇLI OLUP KULLANIM HAKKI SAKLIDIR

ÖNEMLİ KLOORİT YATAKLARI KAYNAK ULAŞIM YOLLARI

KLORİT KAYNAĞI TEPEYAHYA'NIN KONUMU

Dönemde taş kap anlayışı yaygındır. Bunların bazıları kakma olarak eklenen malzemelerle süslenmiştir. Genelde rozet desenleri tercih edilmiştir.

Cemdet Nasr seramiği temel olarak daha kuzeyde karşımıza çıkmaktadır. Güneyde daha seyrek olarak. İlginç olan Basra Körfezi'nin ötesinde Umman'da bu döneme paralel olarak Cebel Hafit (boş dağ) Kültürü mezarlarında çıkan seramik aynısıdır. Bu seramiklerin kökenleri üzerinde yapılan analizler sonucunda Mezopotamya'dan gelmiş oldukları kabul edilmiştir. Körfezin bu kesiminde Umman'da zengin bakır kaynakları bulunmaktadır. Dolayısıyla Sümerlerin bu kaynaklara ulaşmış oldukları ve seramiklerini taşımış olabilecekleri düşünülmektedir.

EĞİTİM AMAÇLI OLUP KULLANILMAKTA DİR

HAFİT

Hafit Dönemi, Birleşik Arap Emirlikleri'nde Eski Tunç Çağı yerleşimini temsil etmektedir (M.Ö. 3200-2600).

Cebel Hafit'te bulunan ilk mezardan sonra tanımlanmıştır.

1959'da 500 civarında mezar bulunmuş hepsi Eski Tunç Çağı'na ait.

1959'da ise Danimarkalılar çalışmış.

Mezarlarda Mezopotamya seramikleri, Indus ve İran'dan eserler

Bulunmuş. Mezarlarda 2-5 kişi gömülmüş.

EĞİTİM AMAÇLI OLUP KULLANIM HAKKINDA BİR SORU SORULMAMIDIR

**Cebel Hafit
ETÇ
Mezarı**

Cemdet Nasr döneminde diğer bölgelerin Sümer ile ilişkilerinin koptuğuna işaret eden bilgiler mevcuttur. Suza'da bu dönemde Geç Uruk kültürünün yerini Proto-Elam kültürü almıştır. Bu dönemde Persopolis kentinin yakınlarındaki Anşan/Tel Malyan kent hızla bir büyüme göstererek 45 hektarlık bir yayılım sergilemiştir. Anşan ve Suza birliği daha sonra Elam Devletinin temelini oluşturmuştur. Bu aşamada Proto-Elam kültürünün yükselişi, Yakındoğu coğrafyasında değişimlere neden olmuştur. Mühürlerde görülen güçlü etki İran'ın doğusundan başlayarak Zağros dağlarından Kuzey Irak'a kadar yayılmış, Erhanedanların başına kadar sürmüştür. Bu dönemde güneyden etkilenen bazı yerleşimler terk edilmiş olup diğerleri ise Geç Uruk'tan türeyen özellikler taşıyarak Kendi yerel bağımsız kültürlerini geliştirmişlerdir. Kentsel yapıda bu aşamada bir boşluk oluşmuştur. Erhanedanlar Çağı ile bu çağın etkisi ile yeniden ortaya çıkmaya hatta kent devletleri haline dönüşmeye başladılar.

UMMAN
(ZUKAYT)

EĞİTİM AMAÇLI OLUP KULYANIM HAKKI SAKLIDIR

Bitümlü kireçtaşı ve kalsit
Y.: 21.5 cm, Çap: 6.3 cm
Uruk
Erma
III. tabaka
MÖ.3300-2900 Yak.
Ge. Uruk/Cemdet Nasr
Staatliche Müzesi
Berlin

EĞİTİM AMAÇLI OLUP KULLANIM HAKKI SAKLIDIR

Geç Uruk / Cemdet Nasr Taş Kapları

**Cemdet
Nasr
Taş Kap**

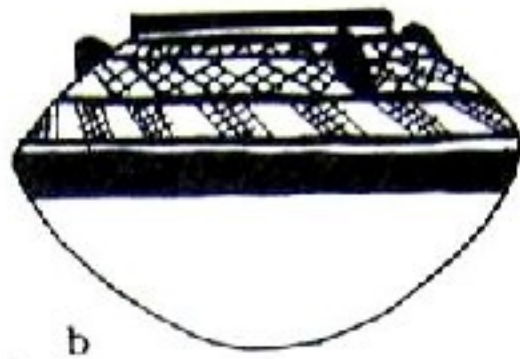
EĞİTİM AMAÇLI OLUP KULLANIM HAKKI SAKLIDIR

CEMDET NASR SERAMİK

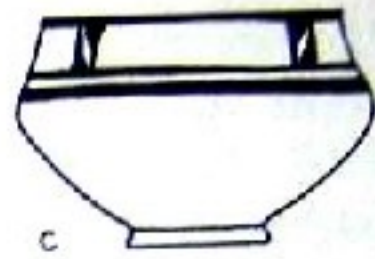

a

b

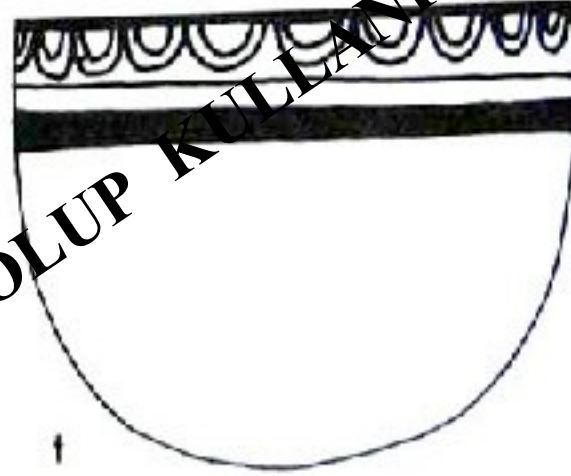

c

10 cm

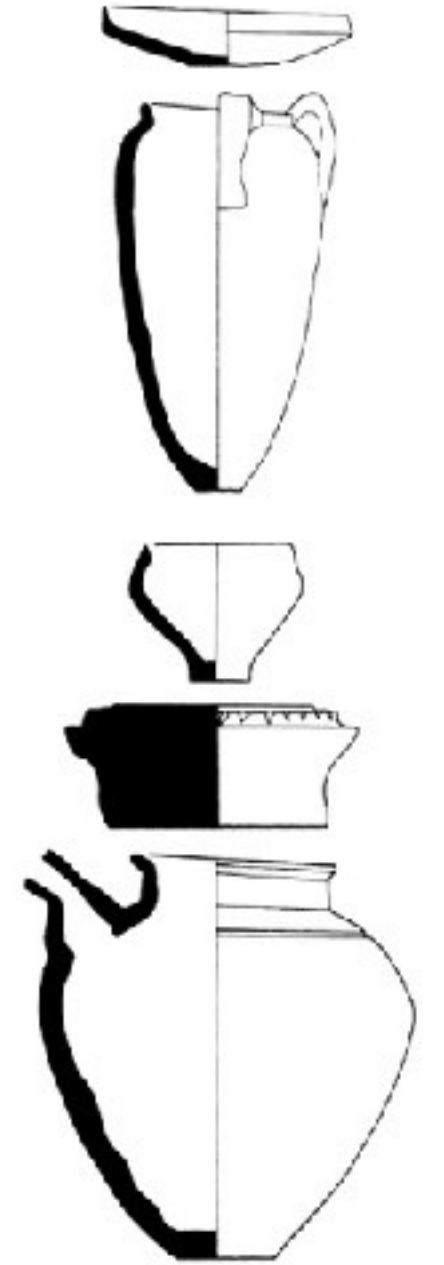
d

e

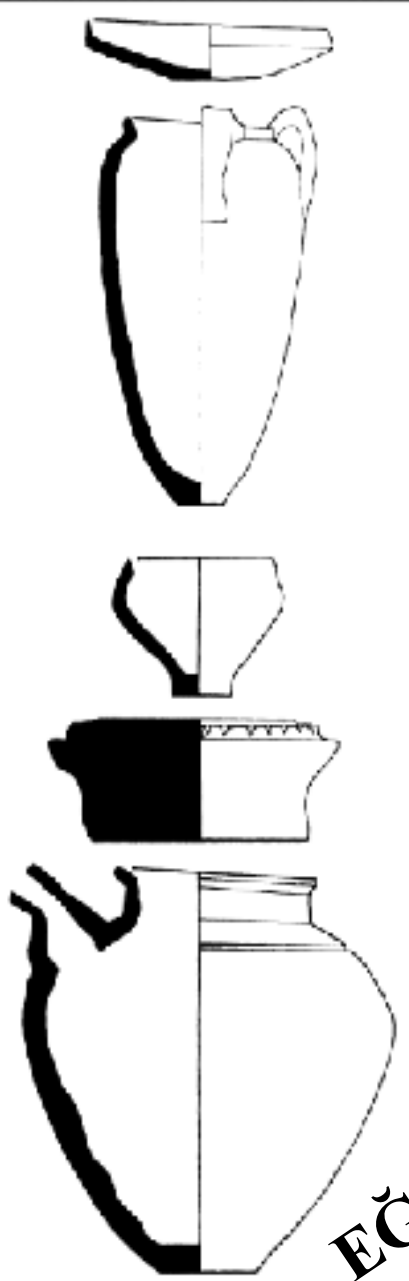

f

CEMDET NASR SERAMİK FORMLARINDAN ÖRNEKLER

Examples of undecorated pots from Iermet Nasr. Study of comparative material from other Mesopotamian sites has enabled the identification of these forms, and others,² as belonging exclusively to the Iermet Nasr period.

Examples of undecorated pots from Jemdet Nasr. Study of comparative material from other Mesopotamian sites has enabled the identification of these forms, and others, as belonging exclusively to the Jemdet Nasr period.

EĞİTİM AMAÇLI OLUP KULLANIM HAKKI SAKLIDIR

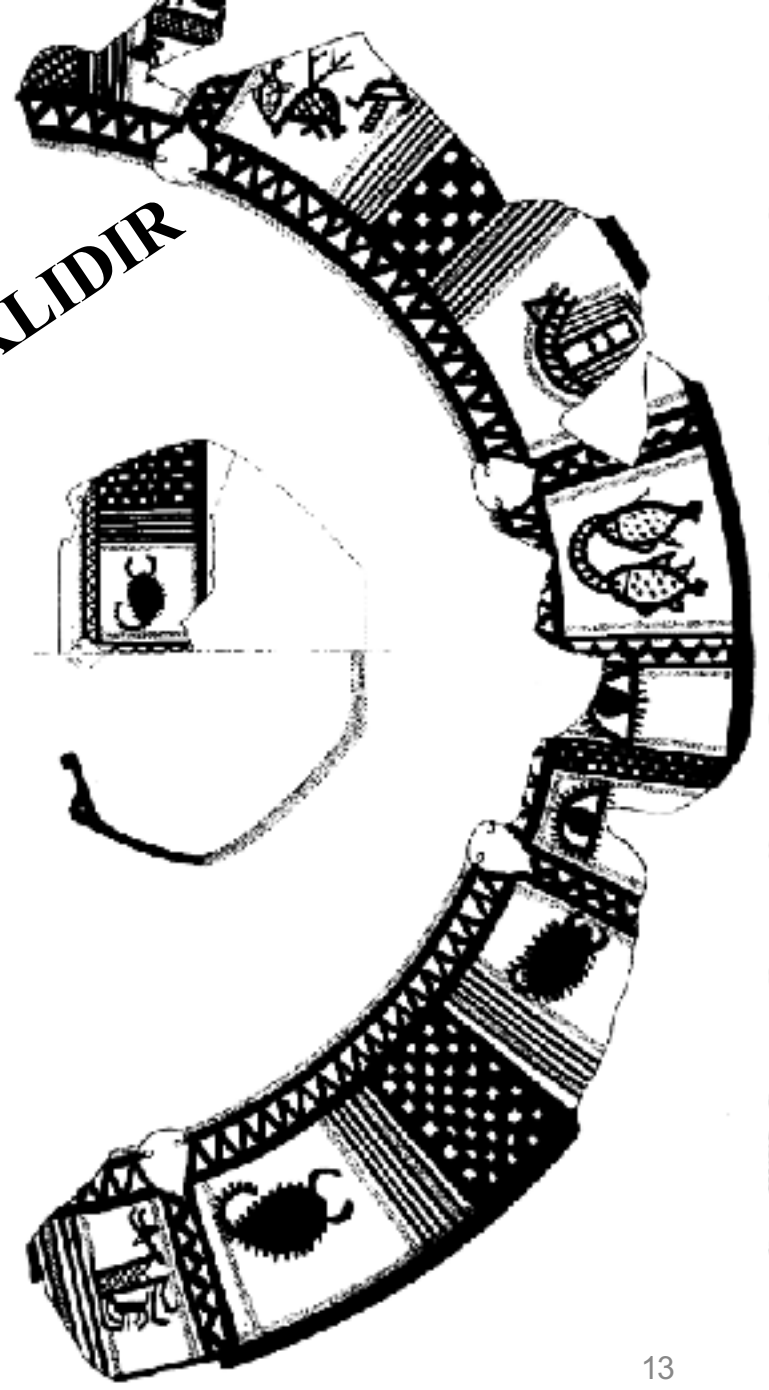
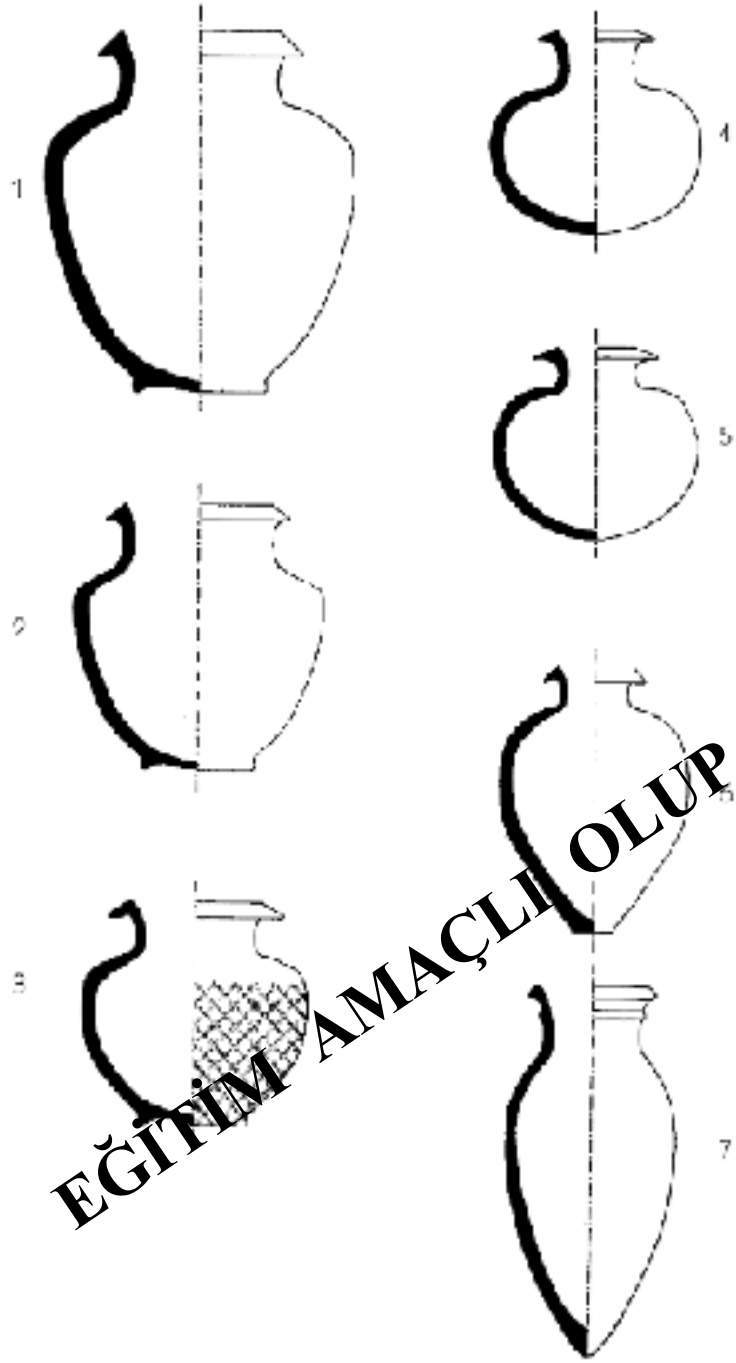
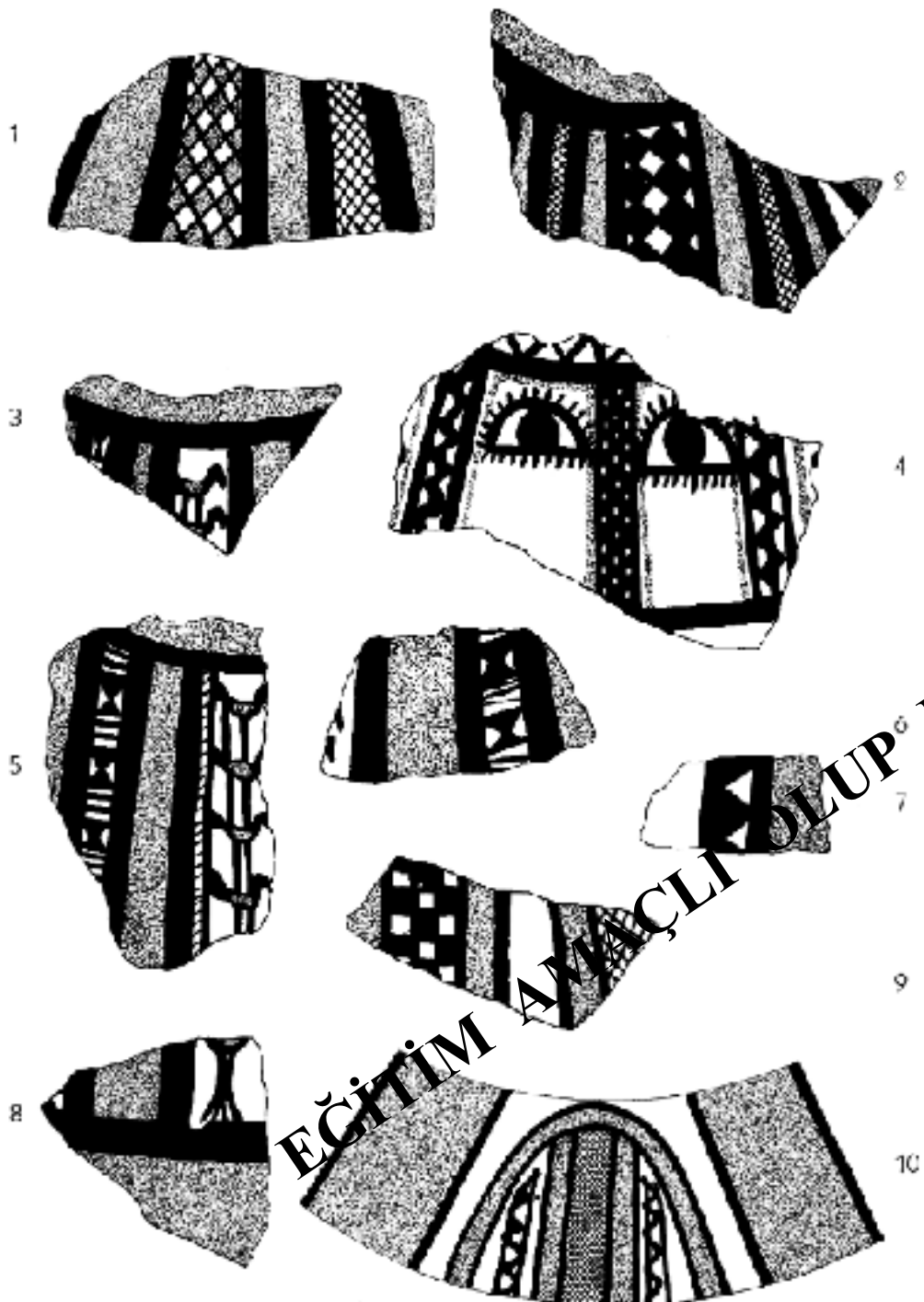

PLATE XXXI.—Pottery Vessel with Naturalistic Designs from Jemdet Nasr, Iraq. (Scale: Four 1.); Drawing 1, 2.

EĞİTİM AMAÇLI OLUP KULLANIM HAKKISAKLIDIR

EĞİTİM AMAÇLI OLUP KULLANIM HAKKISAK

PLATE XXXV. — MENCHIKOV SHERD FROM JEMDI NARR, IRAN. (SCALE: 1:2)

KULLANIM HAKKI SAKLIDIR

KULLANIM AMAÇLI